

VIII. PETRUS ALBERTUS VAN DER PARRA, LIBRECHT HOOREMAN, JEREMIAS VAN RIEMSDIJK, JAN SCHREUDER, HUIJBERT WILLEM VAN BAZEL, REYNIER DE KLERK, WILLEM HENDRIK VAN OSSENBERG, MICHIEL ROMP, MAURITS THEODORUS HILGERS, PIETER HAKSTEEN EN WILLEM ARNOLD ALTING, BATAVIA 31 DECEMBER 1763.
VOC 3069 (Kol. Arch. 2961), fol. 1445-1965.

[fol. 1445] De brief van 18 oktober 1763 werd op 20 oktober met de Baarzande verzonden. Behoudens andere bevelen van Heren XVII moet het 25 januari 1764 vanuit Kaap de Goede Hoop de reis naar Nederland voortzetten. Omdat er berichten waren over een algemene vrede in Europa, is er op 25 oktober 1763 besloten dat de zeven schepen van de eerste vloot niet op elkaar hoeven te wachten. Zij zijn in een dag of drie Straat Sunda gepasseerd. Het provisiesschip voor Kaap de Goede Hoop, de Oosterbeek, trof heel gunstige wind en weersomstandigheden, hoewel het acht dagen na het laatste retourschip vertrokken was. Op 30 oktober is de Bleiswijk vertrokken, op 2 november gevolgd door de Vrouwe Geertruida, Ouderamstel [fol. 1446] en Noord Nieuwland, op 6 november door de Burch en op 7 november door de Oosthuizen en Blijdorp. Met de twee laatste schepen en met de Vrouwe Geertruida en de Burch is nog een nabriefje van 1 november verstuurd, waarin een begin is gemaakt met een antwoord op de brief van Heren XVII van 2 april 1763. Na de brief van 1 november is op 12 november het langverwachte schip Radermacher aangekomen. Er konden nog geen schepen voor de tweede zending bestemd worden, hoewel het al enige dagen in december is. Dat tekent het tekort aan schepen.

AMBON

[fol. 1447] De Zuiderburg, die verleden jaar naar Ambon was vertrokken, kwam op tijd terug met 139.594 lb, of $253\frac{444}{550}$ bahar kruidnagels en 20 zwarte hondjes met gekonfijte moernagels in 5 gaba-gaba kastjes. De bark Leervis, die een gelijke reis had, voerde 55.089 lb, of $100\frac{98}{550}$ bahar kruidnagels aan en 20 zwarte hondjes met gekonfijte moernagels eveneens in 5 gaba-gaba kastjes. Deze specerijen gaan verdeeld over de schepen naar Nederland. De Rotterdam en Huis ten Donk zijn naar Ambon gezonden om weer specerijen op te halen. Het eerste schip met 100 last rijst en andere goederen en het tweede via Java's Oostkust om vandaar 150 last rijst mee te nemen. Omdat op Ambon de pantjalang Hoop niet te repareren is en de zandschuit oud en onbruikbaar, zijn de sloep Nagapatnam en pantjalangs Liefde, Honimoo en Saparoea daarheen gezonden. Het bestuur verkocht de twee onbruikbare vaartuigen aan de meest biedende. [fol. 1448] Aan kruidnagels is $353\frac{542}{550}$ bahar, of 194.692 lb, binnengekomen. Dit is wegens een te ruime berekening $221\frac{370}{550}$ bahar minder dan de inlanders in september 1762 hebben opgegeven. Hopelijk zal de oogst die wordt verwacht, inderdaad 597.712 lb bedragen. De beschrijving van de kruidnagelbomen kwam uit op een getal van 585.654, wat maar 238 bomen minder is dan verleden jaar. Men verwacht van het bestuur dat het de voorschriften voor deze cultuur stipt nakomt en de inlander bij de levering rechtvaardig en billijk behandelt. Ter opvolging van de overleden gouverneur Meijert Joan van Idsinga is de eerste secretaris van de Hoge Regering Willem Fockens aangesteld. Zonder Van Idsinga tekort te doen, is men overtuigd van zijn onpartijdigheid en rechtmatig optreden. De provisie voor de lagere dienaren op de inkoop van kruidnagels, [fol. 1449] die in het reglement van eind mei 1755 is opgenomen en op het besluit van 31 december 1755 berust, namelijk dat op iedere 100 lb niet meer dan 20 lb overwicht als middel van bestaan genomen mag worden, is vernieuwd. Als de gehele inzameling is geschied, moet ieder die het aangaat, in de Politieke Raad de eed van zuivering afleggen dat niet meer overwicht is genomen, noch dat de leveranciers in enig opzicht tekort